

د جلغوزې سړنۍ حاصلات ۲۴ زره تنو ته رسیږي

د جمهورریس
د ځانگړې پاملرنې له
کبله، په دې وروستیو
کې گاونډیو هېوادونو ته
د جلغوزیو د قاچاق مخه
نیول شوې ده او دا مهال
دغه محصول د هوایي
دهلیزونو او بندرونو
له لارې د افغانستان په
نوم د نړۍ بازارونو ته
صادريږي.

د راپن شمارة پخوانیږئ

حاصلات للمی
کندز نسبت به
پارسال...

۳

لغمان کې د شولود
حاصلاتو کچه
لوړه شوې...

۳

دهقانان سرپلی:
بهای پیاز مناسب
است

۵

مالداران چگونه
خودشان
حیوانات شان را
معاینه کنند؟

۶

کاپیسا اېمسال بیش تر از ۲۲ هزار تن جواری تولید کرده است

شفیع صدیقی، آمر امور زراعتی ولایت کاپیسا می گوید: «ولایت کاپیسا
هوای مناسب دارد و انواع مختلف جواری که شامل جواری وطنی،
جواری امریکایی گرمه و سرده، جواری خارک و یا پفکی، جواری
سفید و چند نوع دیگر است، در زمین های زراعتی آن کشت می شود.»

دنگرهار د هسکې مینې ولسوالۍ د کرنې او مالدارۍ د پراختیا په پار اته لویې پروژې پلي کیږي

اړوند د د ښوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې «NHLP» له لوري د چرگانو روزنې ۱۰ فارمونه، ۲۰ جریبه د مېوو بڼونه او ۱۴۰ شنبې خونې هم جوړې شي، چې د کروندگرو لپاره به د اقتصادي پیاوړتیا ترڅنگ کاري فرصتونه هم برابرې شي. د ننگرهار د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریس انجنیر سمیع الله نصرت وایي، چې ددغو پروژو د ښه او پر وخت پلي کولو په موخه د شینوارو د ولسونو، د ولایت مقام او د کرنې له وزارت سره په همغږي به چارې پر مخ یوسي.

کس، شایبو، گورگوری او پایین سرښودنه ورغول شي، چې پر مټ به یې زرگونه جریبه ځمکه خړوبې شي او د اوبولگولو ستونزه به حل شي.

د ښاغلي رفیعی په خبره ددې ترڅنگ به د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست

د امنیت شورا دریاست سلاکار سرور احمدزي په مشرۍ د ۱۴ وزارتونو مرستیالانو د ننگرهار والي او سکتوري ادارو مشرانو د گډې غونډې په ترڅ کې د هسکې مېنې ولسوالۍ لپاره پراختیايي پلان جوړ او د تطبیق په موخه شریک شو. د امنیت شورا د ریاست سلاکار په مشرۍ د راغلي پلاوي په ترکیب کې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت اداري معین عبدالهادي رفیعی هم گډون درلود. ښاغلي رفیعی وویل، چې په ۱۳۹۹ کال کې به د هسکې مینې د جودرې، احمدخېلو، معین

ارزیابی کارمندان تحت حمایت پروژه‌ی «تغییر/Change» وزارت زراعت آغاز شد

نصیراحمد درانی وزیر زراعت، آبیاری و مالدارۍ منظور شده است. به اساس این پلان، این ارزیابی با حضور نصیراحمد درانی وزیر زراعت و محمداطاهر ایوب رییس منابع بشري و فواد حقین نماینده کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی صورت می‌گیرد.

منابع کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی ساخته و از سوی

ارزیابی آن عده کارمندان وزارت زراعت که در چارچوب پروژه‌ی «تغییر» کمیسیون مستقل اصلاحات اداری استخدام شده‌اند، آغاز شد. در این برنامه، آن شمار کارمندان که قراردادهای‌شان از آغاز جنوری تا پایان دسامبر ۲۰۱۹ باشد، کارکردشان ارزیابی می‌شود. پلان این ارزیابی را ریاست انکشاف

کرنې د اوبولگولو دیوه کانال درغولو چارې بشپړ او گټې اخیستنې ته سپارل شوه

د اوبولگولو دیاد کانال د جوړولو په ترڅ کې د سیمې یو شمېر اوسیدونکو ته د کار زمینه هم برابره شوې وه. د یادونې وړ ده، چې د یاد کانال په جوړولو سره به د اوبو په ضایعاتو کې د پام وړ کمښت راشي او د کروندگرو د حاصلاتو د لوړېدو لامل به هم شي. یاد کانال ۴۰ سلنه د اوبو له ضایعاتو څخه مخنیوي کوي او همداراز د هغو ځمکو کرنیز محصولات به هم ۲۰ سلنه لوړ شي چې، د دې کانال له لارې خړوبیږي.

خوا د ۳.۵ میلیونه افغانیو په لگښت رغول شوې ده.

د کرنې د کرنې اوبولگولو او مالدارۍ ریاست له خوا ددې ولایت د «گڼه سیر» د اوبولگولو کانال د رغولو چارې بشپړ او گټې اخیستنې ته وسپارل شوه. د کرنې د کرنې ریاست چارواکي وایي، دغه کانال چې ټولیز اوږدوالی یې نږدې یو کیلو مترو ته رسیږي شاوخوا ۴۱۵ جریبه کرنیزه ځمکه خړوبوي او ۵۳۲ کسان ترېنه په مستقیم او غیر مستقیم ډول گټه پورته کوي. یاد کانال د کرنې وزارت په کرونده کې د اوبو د تنظیم پروژې «OFWMP» له

هلمند کې د لومړي ځل لپاره د لړمانو فارم جوړ شو

زهر یو شمیر بهرنیو هیوادونو ته صادر شي. ددې لړمانو خوراکه چنجي دي او هر لړم درې میاشتو کې شپږ څاڅکي زهر تولیدوي، چې د یو کیلو زهر یو بیه نږدې لس میلیونه ډالرو ته رسیږي. باید وویل شي، چې د لومړي ځل لپاره په هرات کې د لړمانو یو فارم جوړ شو، چې په هېواد کې د لړمانو د ساتلو او زهر د تولید لومړني فارم دي. د هرات د لړمانو په فارم کې له دوه زرو زیات لړمان ساتل کېږي، او له دغو لړمانو څخه تر لاسه کېدونکي زهر یو شمیر بهرنیو هیوادونو ته صادرېږي.

ددې ولایت څخه د لړمانو د قاچاق د مخنیوي په موخه جوړ کړي دي. دوي وایي تر اوسه یې ۱۶۰۰ لړمان راټول کړي او حکومت څخه غوښتنه کوي، چې په نړیوال بازار کې د پلور لپاره ورته زمینه برابره کړي. له دغو لړمانو څخه به تر لاسه کېدونکي

د هلمند مرکز لښکرگاه کې د لړمانو روزنې یو مجهز فارم جوړ او گټې اخیستنې ته سپارل شوي دي. په دې فارم کې ۱۶۰۰ لړمان روزل کیږي. دغه فارم چې د خصوصي سکټور له خوا جوړه شوې ده، د هلمند د کرنې ریاست له خوا وړ سره په بېلابېلو برخو کې هر اړخیزې مرستې او همکارۍ کیږي. د هلمند د کرنې رییس زلمي الکو وایي، چې ددې ولایت د کرنې ریاست دیاد فارم د پرمختیا په پار د فارم شته ستونزې او غوښتنې راټولې او په فني توگه یې دوي ته لازمي لارښوونې کړي دي. د فارم چارواکي وایي، چې دا فارم یې

روز ملی جلفوزه و آینده‌ی پردرآمد تولیدکننده‌گان آن

توجهی که در چهار-پنج سال صورت گرفته، در هیچ دوره‌ای پیش از این، صورت نگرفته است، هیچ کس این واقعیت را نمی‌تواند انکار کند. وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ به منظور گسترش منابع تولید جلفوزه و چهارمغز، در سال روان هشت‌هزار و ۷۰ هکتار جنگل جلفوزه و چهارمغز را احیا کرده است. این کار توسط توزیع و غرس شش میلیون و ۴۸۰ هزار نهال از قوریه‌های خانه‌گی، صورت گرفت که هم باعث سرسبزی، احیا و گسترش جنگل‌ها می‌شود و هم در آینده باعث رشد درآمد انجمن‌های جنگلداری می‌گردد. ایجاد ۱۰۸ انجمن جنگلداری در ولایت‌های خوست، پکتیا، پکتیکا و ساخت یک هزار و ۸۰ قوریه خانه‌گی و آموزش‌دهی به سه هزار و ۲۴۰ تن برای حفاظت از جنگل‌های جلفوزه از کارهای بنیادی دیگر وزارت برای حفاظت و افزایش تولید از جنگل‌های جلفوزه است. مژده‌ی خوب دیگر این است که تا پایان امسال، در اثر احیای هشت هزار و ۷۰ هکتار جنگل جلفوزه، پوشش جنگلی در سطح کشور از ۲.۸ درصد به ۲.۸۱ درصد افزایش می‌یابد. غرس و پرورش نهال‌های جلفوزه در آینده باعث بلند رفتن سطح اقتصاد جوامع محلی از طریق تولید و فروش و بهره‌گیری از محصولات جلفوزه و چهارمغز می‌شود. توسعه‌ی جنگل‌های جلفوزه، هم‌چنان به حفاظت از محیط زیست و سازگاری با تغییر اقلیم نیز کمک می‌کند، که مسلماً فواید کلانی است. جلفوزه از جنگل‌ها و کوه‌پایه‌های ولایت‌های خوست، پکتیا، پکتیکا، ننگرهار، کنر، لغمان، نورستان، کاپیسا و کابل، تولید می‌شود. در سال گذشته افغانستان ۲۳ هزار متریک تن جلفوزه تولید کرد و امسال پیش‌بینی می‌شود میزان تولید این محصول ارزشمند به حدود ۲۵ هزار متریک تن برسد. کار ارزشمند دیگری که وزارت انجام داده، معرفی وسایل و روش‌های کاهش ضایعات در برداشت حاصلات جلفوزه است. در سال روان، به گروپ‌های اجتماعی تولیدکننده‌گان جلفوزه در ولایت‌های پکتیا، خوست و پکتیکا، دو هزار و ۲۲۰ وسیله‌ی جمع‌آوری غوزه به صورت رایگان توزیع شد. با استفاده از این وسیله‌ها، از ضایعات حاصلات جلفوزه از ۲۰ تا ۳۰ درصد جلوگیری می‌شود. تولیدکننده‌گان جلفوزه با استفاده از این وسایل، زمینه‌های افزایش درآمدشان فراهم شده است و حالا از ما خواسته‌اند که برای‌شان شش هزار وسیله‌ی دیگر جمع‌آوری غوزه توزیع کنیم. آن‌ها آماده شده‌اند که ۳۰ درصد قیمت این وسایل را خودشان بپردازند. در دو سال اخیر، گواه کارهای ارزنده‌ای در حمایت از این محصول پرارزش کشورمان بودیم. صادرات جلفوزه به نام افغانستان آغاز شد، قاچاق جلفوزه در کنار قاچاق زعفران و پسته با احکام، حمایت و توجه محمداشرف غنی رییس جمهور منع شد. با ایجاد دهلیزهای هوایی و زمینی، حالا زمینه‌های صادرات به صورت بسیار سریع و آسان، فراهم گردید. در سال ۱۳۹۷، افغانستان ۱۶ هزار تن جلفوزه صادر کرد. امسال هنوز که تازه فصل برداشت فرارسیده، افغانستان توانسته ۳۸۱ تن جلفوزه را صادر کند که مطمئناً تا پایان فصل، صادرات بیش‌تر از سال گذشته خواهد بود.. وزارت زراعت به منظور آسیب نرسیدن به این محصول نیک‌نام افغانستان به سفارت چین ۷۷ شرکت معتبر و مطمئن صادرات جلفوزه را معرفی کرده است. هم‌چنان حالا برای معیاری‌سازی صادرات، ما در سال‌های اخیر قرنطین‌استیشن‌ها را برای تدخین یا فوموگیشن و ارایه‌ی سرتیفیکت به محصولات صادراتی فعال کرده‌ایم که صادرات ما را معیاری می‌سازد و در سطح جهان پذیرفتنی می‌سازد. ما به این باوریم که تلاش‌های‌مان برای افزایش جنگل‌های جلفوزه و منابع تولید آن باعث افزایش حاصلات، معیاری‌سازی زمینه‌های برداشت و نگهداشت باعث کاهش ضایعات جلفوزه و ساخت مرکزهای پروسس جلفوزه یکجا با سرمایه‌گذاری‌های سکتور خصوصی باعث پروسس و بسته‌بندی معیاری این محصول می‌شود. این همان مسیری است که به رشد اقتصادی در روستاها و در نهایت در سطح ملی می‌انجامد.

یک کارخانه پروسس لبنیات در شهرستان افتتاح شد

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت دایکندی، از افتتاح یک کارخانه پروسس لبنیات در منطقه «شنیه» ولسوالی شهرستان این ولایت خبر داده است. ریاست زراعت دایکندی می‌گوید این کارخانه که روزانه ظرفیت پروسس یک‌هزار لیتر شیر را به ماست، دوغ، قیماق، چکه، قروت، مسکه و روغن زرد دارد، به کمک موسسه آکسفام ساخته شده است. سیدعبدالواحد فیروزی رییس اداره زراعت دایکندی، می‌گوید که وزارت زراعت برنامه‌های زیادی برای تولید شیر بیشتر و پروسس آن دارد و به همکاری موسسات همکار تطبیق می‌کند. او گفت که تاکنون در دو ولسوالی دایکندی کارخانه پروسس لبنیات ساخته شده و قرار است فارم‌های گاوداری نیز در این ولسوالی‌ها ساخته شود.

حاصلات للمی کنډز نسبت به پارسال

«در صد افزایش داشت»

شجاع‌الحق نوری

شماره	نام تولید	ساحه کشت (به هکتار)		مقدار محصول سالانه (به تن)		وضعیت تولیدات محصولات در سال ۱۳۹۸
		۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۸	
۱	گندم آبی	۱۴۹۲۵۰	۱۵۳۵۱۹	۲۹۵۵۰۰	۳۵۳۰۹۳.۷	افزایش ۱۸ فی صد
۲	گندم للمی	۲۵۵۴	۳۹۴۰۵۶	تست عدم بارندگی در ساحه للمی	۶۶۹۸۹.۵	۱۰۰
۳	شالی	۶۲۷۶۲	۶۵۹۲۰	۲۵۷۳۲۴.۲	۲۷۶۸۶۴	%
۴	خریزه آبی	۲۹۵۵	۲۹۸۴	۲۰۶۸۵	۲۲۳۸۰	
۵	خریزه للمی	۱۳۵۱	۱۳۶۴	تست عدم بارندگی در ساحه للمی	۶۸۲۰	
۶	تربوز آبی	۲۶۵۶	۲۶۸۲	۲۷۸۸۸	۲۹۵۰۲	
۷	تربوز للمی	۶۴۶	۶۵۲	تست عدم بارندگی در ساحه للمی	۳۲۶۰	
۸	انگور	۱۴۳۱	۱۴۴۴	۸۵۳۰	۸۷۴۸	
۷	بادام	۶۵۰۰	۶۵۶۰	۵۶۸۷.۵	۶۱۶۲	فی صد افزایش ۸ دارد
۸	شفتالو	۳۹	۴۰	۸۸	۹۱	
۹	پسته	۳۸۰۰	۳۸۵۰	۹۳۱۰	۵،۹۴۳۲	

بند شاهران ارچی و بند (سیل بر) ملاکریم می‌باشد.

برای منابع آبی وجود دارد. این بندها شامل بند برق خان‌آباد، بند نهرنقی، بند ایرگنک،

بارنده‌گی‌های به موقع و فراوان امسال حاصلات کشت‌زارهای للمی ولایت کنډز را افزایش دو برابری داده است. افزایش حاصلات بیش‌تر در تولید گندم، خربزه، تربز، انگور، بادام، شفتالو و پنبه به میان آمده است. ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولایت کنډز با ارایه‌ی آمار ذیل، درباره‌ی افزایش ساحه کشت و مقدار حاصلات امسال و سال گذشته معلومات می‌دهد. ریاست زراعت کنډز دلایل افزایش این حاصلات را جلوگیری از مصاب شدن خربزه به بیماری مگس، باران‌های به موقع، بلند رفتن سطح آگاهی دهقانان و فعالیت‌های کارمندان این ریاست در جریان سال، عنوان می‌کند.

کنډز، از جمله ولایت‌های کهن و تاریخی بوده و در شمال شرق کشور واقع است. این ولایت به خاطر داشتن زمین‌های فراوان و حاصل‌خیز به کنډوی افغانستان مشهور است. کنډز، دارای زمین‌های حاصل‌خیز، دو دریای بزرگ، یک میدان طیاره و یک بندر تجارتی به نام شیرخان بندر (که قبلاً قزل‌قلعه نامیده می‌شد) می‌باشد. در کنډز، پنج بند بزرگ

لغمان کی دشولو د حاصلاتو کچه لوړه شوې

جمعه گل اشرفی

د لغمان ولایت یو تن بزگر شیرزی وایي: «سر کال ورښتونه ډېر و او ترڅنگ یې د کرنې ریاست روزنې او عامه پوهاوي او دافتونو ضد درمل د استعمال له امله مو د شولې کروندې ښه حاصل ورکړي.»

په ورته وخت کې د لغمان د کرنې ریاست د شولو د حاصلاتو د زیاتوالي په پار په دې ولایت کې د لا ډېرو تروبعي پروژو د پلي کولو خبره کوي او د شولو د ننداريزو قطعو له جوړولو خبر ورکوي. د لغمان په مرکز او ولسوالیو کې د شولې کرکېله کیږي، چې حاصلات یې د لغمان د اړتیا سربېره گاوندو ولایتونو ته هم صادرېږي.

باید وویل شي، چې د کرنې وزارت له خوا پر بزگرانو د شولو اصلاح شوي تخمونه وېشل، د شولو ننداريزې قطعې جوړول، بزگرانو ته سمه لارښونه او د اوبو خور منظم سیستم رامنځ ته کول هغه لاملونه دي، چې پرمخت یې سر کال په هېواد کې د شولو په تولید کې زیاتوالي راغلي

خو سر کال ددې ولایت په څه باندې ۱۰ زره او ۲۵۳ هکتاره ځمکه کې شولې کرل شوې وه، چې د وریجو د تولید شمېر یې څه باندې ۴۲ زره او ۳۸ متریک ټنو ته رسیږي.

د لغمان د شولو کروندگر د ورښتونو زیاتوالي، د کرنې وزارت روزنې او عامه پوهاوي او د افتونو مخنیوي په دې ولایت کې د شولو د حاصلاتو د زیاتوالي اصلي لاملونه بولي.

دپاشان په شکل وکرل شي نو له یوه هکتاره ځمکه په منځنۍ کچه څلور ټنه وریجه په لاس راځي او که په عصري ډول د کتار په شکل وکرل شي نو له یوه هکتاره ځمکه په منځنۍ کچه شپږ ټنه وریجه په لاس راځي.

په ۱۳۹۷یم کال کې د لغمان په څه باندې ۱۰ زره او ۲۵۳ هکتاره ځمکه کې د شولې کرکېله شوې وه، چې له دغو کروندو څخه څه باندې ۴۱ زره او ۱۵ متریک ټنه وریجه تر لاسه شوه،

د کندهار د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رئیس سید حفیظ الله سیدی وویل، چې ملي کلکسیون په یوه بڼ کې د مېوو بېلابېل ډولونو یا وړایتیو مجموعي او یا ټولیز بڼ څخه عبارت دی. د بېلگې په توگه د انارو په ملي کلکسیون کې د انارو بېلابېل ډولونه لکه: «سره انار، سپین انار، کندهاري انار، بې دانې انار، پنډ پوستي انار، نازک پوستي انار، تروش انار او داسې نور»، چې د هېواد د ټولو هغو سیمو څخه چې د انارو د تولید لپاره یې اقلیم مناسب دي راټول کړي دي.

د لغمان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وایي، چې د تېر کال په پرتله سر کال د دغه ولایت د وریجو په حاصلاتو کې زیاتوالی راغلی دی.

د لغمان د کرنې رئیس محمد جمیل خوشحال وایي، چې تېر کال له یو هکتار ځمکې څخه څلور ټنه شولې تر لاسه شوې وه، خو سر کال ۴.۱ ټنه شوله تر لاسه شوې ده.

هغه زیاته کړه، چې دوي سر کال د یو شمېر کروندگرو لپاره ۸۰ د شولو ننداريزې قطعې هم جوړې کړې دي.

د نوموړي په وینا، سر کال د ازمايښت لپاره کروندگرو ته د شولو د ننداريزو قطعو د جوړولو تر څنگ پر یوشمېر کروندگرو توره او سپینه سره هم وېشل شوې وه.

د لغمان د کرنې رئیس وایي، چې د شولو د کرکېلي په هکله بزگرانو ته پوهاوي ورکول او د اوبو له ضایعاتو څخه د مخنیوي په پار د اوبولگولو پروژې پلي کول د شولو د حاصلاتو د لوړوالي اصلي لاملونه دي.

د لغمان د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رئیس محمد جمیل خوشحال د ددې ولایت د شولو د حاصلاتو د لوړوالي په هکله وایي: «د لغمان د کرنې ریاست د یوشمېر همکارو موسسو په همکارۍ په دې ولایت کې د کتار په ډول د شولو کرلو د نوي او عصري میتودونو د زده کړې او رواجولو په موخه د شولو ۸۰ ننداريزې قطعې جوړ کړې، او ترڅنگ یې د اوبو د ضایعاتو د مخنیوي په پار د اوبولگولو یوشمېر پروژې هم پلي شوي، چې دا په خپله د شولو د تولیداتو د لوړوالي لامل شو.»

ښاغلي خوشحال وایي، د تر لاسه شویو څېړنو باندې ښه، که چېرې شولې به محله ډول

دهقانان سرپلی: پهای پیاز مناسب است

✍️ نعیم رضایی

مسوولان ریاست
زراعت علت افزایش
حاصلات پیاز را در
این ولایت استفاده
از شیوه‌های جدید
مانند تناوب زراعتی،
استفاده از تخم‌های
اصلاح‌شده‌ی معیاری
پیاز، بارنده‌گی فصلی
و شرایط اقلیمی خوب
هم‌چنان راه‌نمایی‌های
لازم، که از طرف
کارمندان ترویجی
این ریاست برای
دهقانان در مورد پیاز
آموزش داده بودند
عنوان کردند.

تولید پیاز به ۵۹ هزار و ۵۰۰ متریک تن می‌رسید که امسال نظر به سال پیش افزایش ۲۰ درصدی را نشان می‌دهد. مسوولان ریاست زراعت علت افزایش حاصلات پیاز را در این ولایت استفاده از شیوه‌های جدید مانند تناوب زراعتی، استفاده از تخم‌های اصلاح‌شده‌ی معیاری پیاز، بارنده‌گی فصلی و شرایط اقلیمی خوب هم‌چنان راه‌نمایی‌های لازم، که از طرف کارمندان ترویجی این ریاست برای دهقانان در مورد پیاز آموزش داده بودند عنوان کردند.

میریوس باشنده قریه امام‌جعفر مرکز ولایت سرپل یک‌تن از دهاقین در این باره می‌گوید: «امسال پیاز حاصل خوب داده است و دهقانانی که زمین‌های‌شان را پیاز

مردم ولایت سرپل مثل بسیاری از ولایت‌های دیگر، اکثراً مصروف زراعت‌اند. بیش‌تر آن‌ها از طریق کشت محصولات زراعتی مخارج زنده‌گی‌شان را تا حدی تامین می‌کنند. گندم، جو، جواری، انگور، زغر، پیاز، کنجد، خربزه و تربز محصولات عمده زراعتی این ولایت است. امسال در کنار دیگر محصولات زراعتی، حاصل پیاز این ولایت افزایش ۲۰ درصدی داشته است.

محمدسلیم رنجبر رییس زراعت، آبیاری و مالداری این ولایت می‌گوید: «امسال اضافه‌تر از هزار هکتار زمین در مرکز و ولسوالی‌های این ولایت پیاز کشت شده بود.» به گفته‌ی آقای رنجبر حاصل تخمینی از هر هکتار زمین امسال در حدود ۵۵ تا ۶۰ تن بوده است. وی هم‌چنان درباره‌ی افزایش حاصلات پیاز افزود، سال پیش در این ولایت سطح کل

را در این مورد با آن‌ها به اشتراک گذاشته است و هم‌چنان در قسمت ذخیره کردن پیاز به شیوه‌ی سنتی نیز با آنان همکاری صورت گرفته است و هم‌چنان غرض منسجم ساختن دهقانانی که پیاز کشت می‌کنند، اتحادیه پیازکاران به سطح ولایت ایجاد شده، که اسناد آن تحت جریان است.

بر اساس آمارها، این ولایت در مجموع ۱۱۱ هزار هکتار زمین زراعتی، ۵۰ هزار هکتار زمین آبی، ۶۰ هزار هکتار زمین للمی و ۱۸ هزار هکتار باغ میوه در این ولایت وجود دارد.

می‌خرند.»

مسوولین ریاست زراعت، آبیاری و مالداری در این ولایت در مورد حمایت از دهاقین می‌گوید: «به منظور همکاری با دهاقین راه‌نمایی لازم

کشت کرده بودند، راضی هستند و حاصلات خوب گرفتند، قیمت پیاز در بازار نظر به پار سال سه برابر شده است امسال بازرگانان پیاز را از دهاقین هر سیر در بدل ۷۸ تا ۸۵ افغانی

کاپیسا امسال بیش‌تر از ۲۲ هزار تن جواری تولید کرده‌است

✍️ حشمت الله حبیبی

شفیع صدیقی، آمر امور زراعتی ولایت کاپیسا می‌گوید:
«ولایت کاپیسا هوای مناسب دارد و انواع مختلف جواری که شامل جواری وطنی، جواری امریکایی گرمه و سرده، جواری خارک و یا پفکی، جواری سفید و چند نوع دیگر است، در زمین‌های زراعتی آن کشت می‌شود.»

تازه‌پخت فروخته می‌شود. تغذیه‌ی مرغداری‌ها با جواری، از دیگر زمینه‌های استفاده‌ی این تولید است که به پیمانیه‌ی وسیع، مصرف می‌شود. جواری منبع مستقیم فولیک‌اسید، ویتامین‌های B۱، B۵، B۱۲، C، E، مواد معدنی مگنیزیم و فاسفورس است و نیز در کاهش بیماری دیابت (شکر) از آن استفاده می‌شود.

کاپیسا از ولایت‌هایی است که آب فراوان و هوای مناسب برای کشت انواع مختلف نباتات دارد. در این ولایت بیش‌تر گندم، جواری، لوبیا، شرشم و ماش کشت می‌شود که بازدهی خوبی برای دهقانان دارد.

از جواری در کنار آرد کردن و تولید نان، مصرف در مالداری، تولید روغن، به صورت «جواری‌جوشک» و پفک جواری (یا پله‌بریان)، جواری‌بریان (که در روی قووغ زغال پخته می‌شود) بیش‌تر استفاده می‌گردد و در بازارها به صورت

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت کاپیسا از افزایش ۱۵ درصدی حاصلات جواری این ولایت در سال جاری خبر می‌دهد و می‌گوید که امسال در این ولایت نه هزار هکتار زمین جواری کشت شده است که ۲۲ هزار و ۵۰ تن تولید داشته است.

این آمار، افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی حاصلات جواری در این ولایت را نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد.

در حدود ۷۰ فی‌صد محصولات جواری این ولایت به بازارهای مرکزی کابل و دیگر ولایت‌ها فروخته می‌شود و ۳۰ درصد دیگر آن توسط باشندگان این ولایت استفاده می‌شود.

شفیع صدیقی، آمر امور زراعتی ولایت کاپیسا می‌گوید: «ولایت کاپیسا هوای مناسب دارد و انواع مختلف جواری که شامل جواری وطنی، جواری امریکایی گرمه و سرده، جواری خارک و یا پفکی، جواری سفید و چند نوع دیگر است، در زمین‌های زراعتی آن کشت می‌شود.» وی افزود که میزان حاصلات در سال جاری به دلیل داشتن آب فراوان و کشت بیش‌تر، افزایش یافته است.

ولایت بغلان:

گذشته و حال زراعت

کله ګیتی محسنی

تربیز، خربزه و نزدیک به همه‌ی سبزیجات است.

غله‌جات

گندم: از جمله ساحات ذکر شده زراعتی ۱۲۰، ۳۳۹هکتار آن تحت کشت غلات قرار دارد؛ ۸۰ فی‌صد این مقدار زمین را کشت‌زارهای گندم تشکیل می‌دهد که به صورت آبی و للمی زرع می‌گردد.

برنج: برنج یکی از نباتات مهم است که بعد از گندم در ولایت بغلان کاشت‌وبرداشت می‌گردد ساحه مجموعی تحت کشت برنج در بغلان به ۳۰ هزار تا ۳۳ هزار هکتار زمین می‌رسد. حاصلات به دست آمده از آن در سال، به ۱۳۰ تا ۱۴۰ هزار تن می‌رسد. یعنی اوسط حاصل برنج به ۳۸ تا چهار تن می‌رسد در ولایت بغلان دو نوع برنج کاشت‌وبرداشت می‌گردد. برنج لک و برنج باریک که نژاده‌ها (ورایتی‌های) این دو نوع زیاد است. برنج تقریباً در ۱۰ واحد اداری این ولایت از جمله بغلان مرکزی، پلخمري، دوشي، خنجان، اندراب، تاله‌وبرفک، ده‌صلاح، خوست، فرنګ و نهرين کاشت‌وبرداشت می‌گردد.

کشت برنج در ولایت بغلان به شکل محلی و عنعنه‌ای بوده در ولسوالي‌های بغلان مرکزی، پلخمري و دوشي در قوريه و بعداً به شکل نهالی کشت می‌گردد؛ اما در ولسوالي‌های اندراب، ده‌صلاح، تاله و برفک، خنجان، خوست، فرنګ قسمت زیاد برنج که نوع لک جاپانی است، به شکل پاشکی مستقیماً در زمین‌های اصلی کشت می‌گردد که این دو نوع طریقه کشت سنتی بوده و مصارف گزاف تخم، کود، خیشاوه و مزدورکار را در برنج در ولسوالي‌های شالی‌کار از سال ۱۳۹۱ به این‌طرف به کمک همکاری مقام محترم وزارت و کارمندان فنی ترویج یک‌تعداد مزرعه‌های نمایشی احداث و طریقه کشت شالی به روش قطار برای دهقانان عزیز معرفی گردیده است و آموزش‌های طریقه کشت و پرورش برای دهقانان بالای مزرعه‌های نمایشی دایر گردیده است اما از این که ساحه شالی‌کاری این ولایت بسیار زیاد وسیع بود کارمندان به نسبت تشکیل کم ولسوالي نمی‌توانند تمام دهقانان را در مورد طریقه کشت و برداشت نبات شالی آموزش دهند تا سطح حاصلات برنج افزایش یافته و به خودکفایی برسیم، بنا به خاطر رشد و انکشاف سطح حاصلات برنج و بهبود وضعیت اقتصاد دهقانان شالی‌کار باید فعالیت ذیل صورت گیرد.

حبوبات

حبوبات از جمله نباتات با ارزش هستند که موارد مصرف زیاد دارند. این نباتات به شکل پراکنده در مناطق مختلف ولایت بغلان به شکل آبی و للمی کشت می‌گردد و هم‌چنان مقدار زیادی از حبوبات به شکل بسته‌بندی‌شده از خارج وارد و مصرف می‌شود. ریاست زراعت بغلان به صورت دقیق ساحه تحت کشت حبوبات مانند نخود، لوبیا، ماش، سایوبین، عدس و غیره را مشخص ساخته و به اساس نیازمندی و مصرف حبوبات پلان تولید در سطح ولایت بغلان خواهد ساخت که در این پلان دهقانان تولیدکننده حبوبات مشخص ساخته شده و ریاست زراعت بعد از آزمایش انواع حبوبات در فارم تحقیقاتی مرغوب‌ترین انواع را برای دهقانان معرفی کرده و در قسمت روش‌های جدید تولید بسته‌بندی و بازاریابی دهقانان را کمک تا بدیل حبوبات وارداتی باشد.

نباتات صنعتی:

نباتات صنعتی و تیلی بخشی از نباتات مهم در بغلان

بغلان یکی از ولایات مهم صنعتی و زراعتی، درجه دوم و در شمال‌شرق واقع است. از حیث موقعیت جغرافیایی در ۲۹ درجه و ۳۱ دقیقه عرض‌البلد شمالی و در ۵۸ درجه و ۴۸ دقیقه طول‌البلد شمالی واقع شده است. بغلان حدوداً ۲۳۰ کیلومتر با کابل فاصله دارد در امتداد شاهراه کابل – بلخ و کابل– کندز واقع است. ولایت جزیی از ولایات شمال‌شرق و ولایت کلیدی‌ای است که هشت ولایت شمال کشور را با مرکز افغانستان کابل وصل می‌کند.

مساحت این ولایت ۱، ۸۲۵ کیلو متر مربع تخمین شده است. بغلان اقلیم خوب داشته، در تابستان گرم و در خزان و زمستان سرد است. سطح متوسط بارنده‌گی سالانه ۲۶۹۸ ملی متر تخمین شده است. بغلان در ساختار اداری، یک مرکز و ۱۴ ولسوالی دارد و مرکز آن شهر پلخمري است. ولسوالی‌های آن شامل خنجان، دوشي، بنو، ده‌صلاح، پل‌حصار، جلگه، خوست، فرنګ، گذرگاه نور، نهرين، بُرکه، دهنه‌ی غوری، تاله و برفک است.

در این ولایت اقوام مختلف مانند تاجیک، پشتون، هزاره، اوزبیک، گجر، قزاق، مغل و پشه‌ای زنده‌گی می‌کنند، اما اکثر مردم آن را تاجیک تشکیل می‌دهد.

جمعیت

جمعیت ولایت بغلان بر اساس معلومات احصاییه مرکزی حدود یک میلیون و ۷۷۰ هزار تخمین شده که از جمله ۵۲ فی‌صد مرد و ۴۸ فی‌صد زن است. این مقدار جمعیت در ۱۵۳ هزار و ۸۹۹ خانواده زنده‌گی می‌کنند

زراعت در بغلان

بغلان یکی از ولایت‌های زراعتی است. این ولایت موازی ۹۸ هزار و ۱۰۱ هکتار زمین آبی، موازی ۱۰۶ هزار و ۵۰۵ هکتار زمین للمی موازی، یک میلیون و ۲۰۳ هزار و ۷۰۰ هکتار ملچِر و موازی ۳۸ هزار و ۳۰۰ هکتار جنگل‌های طبیعی و در حدود چهار هزار و ۴۰ هکتار باغ دارد.

تقریباً ۸۵ فی‌صد مردم آن زراعت‌پیشه‌اند و از جمله ۱۷ فی‌صد آنان پیشه‌ی مالداری دارند. نُه شرکت تولید تخم اصلاح‌شده و ۴۰ کوپراتیف زراعتی در این ولایت فعالیت دارند. بغلان از منابع سرشار آبی خوب برخوردار است. دریای تاله‌وبرفک و دریای سالنگ، با دریای اندراب یک‌جا شده دریای بغلان و کندز را تشکیل می‌دهند که این دریاها حدود ۶۰ هزار هکتار زمین را در مسیر خود از اندراب و تاله‌وبرفک تا کندز آبیاری می‌کند. محصولات عمده ولایت بغلان گندم، برنج، جو، جواری، سبزیجات از قبیل پیاز، کچالو، بادنجان رومی، تربز، خربزه و نزدیک به همه‌ی انواع سبزیجات در این ولایت کاشت و برداشت می‌شود. سالانه از این ولایت صدها تن غله و سبزی به شمول تربز و خربزه به خارج از ولایت صادر می‌گردد. نباتات صنعتی و تیلی از جمله پخته، زغر، کنجد، شِرمش زعفران، و حبوبات از جمله نخود، لوبیا، سویابین و دیگر نباتات نیز در این ولایت کاشت و برداشت می‌شود.

سیب، ناک، شفتالو، بادام، آلو، آلوپالو، زردآلو، توت و چهارمغز و دیگر میوه‌ها، در باغ‌های این ولایت وجود دارد. وضعیت دهقانان و باغداران نظر به تطبیق پلان‌ها و پروگرام‌های زراعتی که طی سال‌های اخیر صورت گرفته بسیار بهتر گردیده است. نباتات جدید و تکنولوژی نو زراعتی توسط مامورین فنی ترویج و سایر بخش‌ها برای دهقانان معرفی شده و برای‌شان رهنمایی شده است که سطح حاصلات دهقانان تا اندازه‌ای بلند شده و دهقانان با استفاده از تخنیک‌های جدید، کاشت‌وبرداشت و استفاده از تخم‌های اصلاح‌شده، حاصل و درآمد خوبی به دست می‌آورند.

نباتات عمده

عمده‌ترین اقلام زراعتی که در این ولایت کاشت‌وبرداشت می‌شود، شامل گندم، برنج، جو، جواری، سبزیجات از قبیل پیاز، کچالو، بادنجان رومی،

می‌رسد، اما اگر دولت در قسمت حفاظت، نگهداری و بهره‌برداری این نوع نباتات به صورت درست توجه نمایند، در بعضی از ولسوالی‌های این نباتات روبه‌انقراض یا نابودی قرار دارند. هم‌چنان به انقراض رفتن و قطع کردن و از بین بردن پرنده‌گان و حیوانات و جمع‌آوری غیر فنی و مسلکی بعضی نباتات طبیی است. اگر در منابع طبیعی بهبودی بیاید و این منابع احیا گردد، باعث رشد و انکشاف اقتصاد مردم و کشور خواهد شد.

جنگل‌ها: در ولایت بغلان به مساحت ۳۸، ۳۰۰ هکتار جنگل وجود دارد که در تمام ولسوالی این ولایت وجود دارد با قطع کردن بی رحمانه افراد غیر مسوول جنگل‌ها رو به انقراض است و حتا نسل‌های حیوانات که در جنگل‌ها به خود محیط زیست ساخته بودن باز این ولایت فرار کردن ولی در سال پیش رو ریاست زراعت با همکاری پروژه‌ها بالا وضعیت بهبود جنگل‌ها در این ولایت کار دارد که تمام جنگل‌های پسته، ارچه، سیاه‌چوپ، ارغوان، گز، بلوط و غیره می‌باشد.

چراگاه‌ها: ولایت بغلان دارای ۱۲۰ هزار و ۳۷۰ هکتار چراگاه است که در بعضی ساحات چراگاه‌ها، که برای علوفه مالداران استفاده می‌شد، حصارها از طرف زورمندان شکستانده شد به خانه‌های رهايشی بدل شده است.

فارم تحقیقات زراعتی

فارم تحقیقات زراعتی پوز ایشان دارای ۷۰ هکتار زمین است که در سال ۱۳۴۶ تاسیس گردیده است. هدف از تاسیس آن انجام تحقیقات توافقی و تطبیق برای رشد و نموی نباتات مختلف است.

میکانیزه زراعتی

بیش‌تر و استفاده دقیق تر از ماشین‌آلات دست داشته ریاست زراعت مانند تراکتور، تریشر و ماشین‌آلات زراعتی به سطح ولسوالی‌ها نظر به ضرورت به چوکات یونت‌های ترویج تنظیم شده و ایجاد روش کاری موثر و ساده تنظیم گردیده است تا خدمات آن برای دهقانان ساده شود و دست‌رسی ضرورت‌مندان به آن آسان شود.

صنعت مرتبط به زراعت در بغلان

بغلان یکی از ولایات صنعتی و دارای فابریکه‌های تولیدی سمنت غوری، فابریکه نساجی افغان، فابریکه‌ی قند (تولید شکر) و معدن زغال‌سنگ است.

فابریکه پایه‌سازی، سیلو، شرکت سپین‌زر، تصدی کاماز و میکانیزه زراعتی مهم‌ترین تاسیسات تولیدی بغلان بودند که در جریان جنگ‌های ۳۰ سال اخیر و کم‌توجهی دولت، تعدادی از آنان از جمله شرکت سپین‌زر، تصدی کاماز و میکانیزه زراعتی از بین رفتند، اما فابریکه نساجی افغان پلخمري و فابریکه‌ی سمنت غوری هنوز هم فعالیت دارند.

فابریکه‌ی نساجی

فابریکه نساجی افغان پلخمري در سال ۱۳۱۵ شمسی ایجاد و در سال ۱۳۲۱ آغاز به فعالیت کرد. در آغاز فعالیت این فابریکه ۳۵۰۰ تا ۳۷۰۰ کارگر مصروف بودند. در آغاز ۵۵۰ ماشین بافت انگلیسی، در سال ۱۳۳۱ خورشیدی ۳۰۳ ماشین بافت جرمنی و در ۱۳۴۰ خورشیدی ۱۸۴ ماشین بافت روسی نصب گردید و بدین ترتیب تعداد ماشین‌های بافت این فابریکه به بیش از یک‌هزار پایه می‌رسید. فابریکه نساجی افغان پلخمري روزبه‌روز انکشاف نمود و بلندترین تولید آن در سال ۱۳۴۲ به ۲۱ میلیون متر تکه‌ی سان می‌رسید. اما این فابریکه بعد از دهه‌ی ۱۳۷۰تدریج روبه سقوط نهاد و در حال حاضر ۶۰ پایه ماشین بافت آن فعال بوده که دریک روز ۶۰۰ متر تک سان سفید تولید می‌کند. تولید آن در یک‌سال ۶۱۲۰ متر تکه می‌رسد و تعداد کارگران که اکنون در این دستگاه مصروف کار اند، به ۳۷۰ تن بالغ میشود.

فابریکه‌ی قند

فابریکه قند، (تولید شکر) بغلان در سال ۱۳۱۹ هجری شمسی در شهرک فابریکه صنعتی بغلان مرکزی آغاز به فعالیت نمود. این فابریکه در طول یک‌سال سه تا چهار ماه در وقت حاصلات لبلبو فعالیت می‌کرد و در ۲۴ ساعت از ۱۱ هزار و ۱۰۰ الی یک‌هزار و ۲۰۰ بسته‌ی ۹۰ کیلویی شکر تولید داشت.

این فابریکه بعد از کودتای هفتم ثور سال ۱۳۵۷ و بر اثر جنگ‌های دهه‌ی ۱۳۷۰ از فعالیت باز ماند، اما در سال ۱۳۸۷ به کمک آلمان مجدداً آغاز به کار کرد. این بار نظر به عوامل مختلف در هر سال بیش از یک‌ماه فعالیت کرده توانست و تولید آن روزانه به ۱۰۰ الی ۲۰۰ بسته‌ی ۹۰ کیلویی می‌رسید. قبلاً سه تا شش ماه فعالیت داشت چرا که لبلبو زیاد بود، اما از سه سال بدین‌سو دوباره فعال شده و همه ساله در ماه عقرب لبلبو حاصل می‌دهد و تولید فابریکه‌ی قند هم در همین فصل آغاز می‌شود.

به شمار می‌رود که دهقانان مصروف کاشت‌وبرداشت آن اند. ساحات تحت کشت این نباتات در بعضی ولسوالی‌ها محدود است. از این نوع نباتات به خاطر معیشت مردم استفاده حد اعظمی می‌کنند که از زعفران در محصولات ساختن کیک، کلچه، چای، انواع غذا و از دیگر نباتات به خاطر تولید تیل و موارد دیگر استفاده می‌شود.

سبزیجات

کچالو، پیاز، بامیه، زردک، و بادنجان رومی، سبزیجات مهم زراعتی در بغلان‌اند که دهقانان به کشت و پرورش آن نسبت به دیگر سبزیجات علاقه بیش‌تر دارند و قرار احصاییه ارقام به دست آمده از ساحات تحت کشت نباتات یادشده در طی سال‌های اخیر ساحه تحت کشت و مقدار حاصلات آن نسبت به سال‌های قبل رشد قابل ملاحظه را نشان می‌دهد، به دلیل این که نباتات لوبیا، کچالو، و بادنجان رومی دارای بازار داخلی و خارجی به خود اختصاص داده است درآمد بیش‌تر دهقانان از این محصول به دست می‌آورند:

صیفی‌جات

نباتات صیفی در ولایت بغلان فراوان کشت می‌شود. بغلان بعد از کندز درجه دوم بیش‌ترین تولید کشور را در این بخش به خود اختصاص داده است. ولسوالی‌های عمده‌ای که در آن این نوع نباتات کشت می‌شود، بغلان مرکزی، دوشي، پلخمري، دهنه‌غوری و نهرين است که جلب توجه تاجران خارجی را نیز به خاطر صادرات به خود اختصاص داده است.

علوفه:

ریاست زراعت ولایت بغلان با همکاری چندین مؤسسه از چندین سال بدین‌سو بالای تولید علوفه کار کرده است تا باشد برای مشکلات دهقانان در بخش خوراکه حیوانی مرفوع گردد.

در بغلان در ۲۸ هکتار زمین رشفه کشت می‌شود که از هر هکتار پنج تن و از ۲۸ هکتار یاد شده ۱۴۰ تن حاصل به دست می‌آید. شبدر نیز در ۳۷ هکتار در این ولایت کشت می‌شود. هر هکتار ۱۰ تن و جمعاً ۳۷۰ تن شبدر از زمین‌های تحت کشت شبدر به دست می‌آید.

وضعیت مالداری و صحت حیوانی:

بغلان نظر به تولید محصولات مالداری خصوصاً لبنیات و مرغداری در افغانستان جایگاه خاص داشته که علاقه‌مندی سکتور خصوصی در قسمت سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها بسیار چشم‌گیر است. **محصولات مالداری:** تولیدات عمده‌ای که مالداران از طریق مالداری به دست می‌آورند، شامل لبنیات، ماست، شیر قروت، پشم، پوست، گوشت و عسل می‌باشد.

منابع طبیعی: بغلان به نسبت کوهستانی بودن و خشک‌سالی‌های متواتر ساحات چراگاه‌ها و نباتات طبیی جنگل‌ها، اکثراً تخریب‌شده و در فصل بهار بارنده‌گی‌های شدید سیلاب‌های مدهش باعث تخریب جنگل‌های چراگاه و نبات هنگ می‌گردد و حتا خاک‌های تپه‌ها را شست‌وشو کرده که به مرور زمان حاصل‌خیزی این نباتات ساحه چرش حیوانی مالداران در این ولایت از بین رفته و یا خواهد برد. گیاه هنگ یا انگوزه فعلاً در بعضی از ولسوالی‌ها مانند اندراب‌ها، تاله‌وبرفک، دوشي، خنجان، نهرين، برکه، خوست، بغلان مرکزی، دهنه‌غوری و پلخمري موجود است. هنگ یک منبع درآمد در کشور است و فعلاً وضعیت منابع طبیعی در بعضی از ولسوالی‌های بغلان خوب به نظر

الف تا یا زعفران

سورت و درجه بندی زعفران

محمد هاشم اسلمی، مشاور ارشد
انکشاف زعفران در وزارت زراعت
● قسمت بیست و چهارم

گذار بالای کیفیت زعفران (از نظر درجه بندی):
بعد از خشک شدن زعفران، تمام مواد خارجی و غیره از زعفران جدا گردد.
۱. عوامل فیزیکی
۲. ایکرواورگانیزم ها
۳. عوامل کیمیایی
۱. عوامل فیزیکی

مواد خارجی محیطی از قبیل موی سر و سنگریزه، وجود حشرات زنده یا مرده، مواد خارجی مربوط به نبات زعفران از قبیل توت های گل، برگ، احتمالاً گلبرگ ها، کاس برگ، پرچم ها، دانه گرده و خامه های زرد متمایل به سفید و سایر قسمت های مربوط به نبات زعفران.

۲. مایکرواورگانیزم ها: وجود قارچ و کپک که با چشم غیر مسلح قابل دیدن باشد، وجود آلودگی مانند فضولات پر و موی جوندگان و پرند که با چشم غیر مسلح قابل دیدن باشد.

در زمینه درجه بندی زعفران افغانستان ضرورت است که وزارت زراعت با همکاری وزارت های سکتوری مربوطه و کمک جامعه جهانی استاندارد ها - امکانات و آموزش های لازم را فراهم سازد.

چون در حال حاضر هیچ گونه سیستم عملی و مورد قبول بازار تجارت جهانی در افغانستان تعریف نشده و تولیدکننده گان بدون آگاهی از اهمیت درجه بندی بشکل ه محلی زعفران را بعد از خشک نمودن بدون سورت و درجه بندی مورد تایید، به بازار عرضه می نمایند و به همین دلیل ورود زعفران افغانستان در حال حاضر به بازارهای جهانی و رقابت با دیگر کشورها مشکل است.

انواع سورت زعفران در هند و سقا ن :
انواع سورت زعفران در ایران
عوامل مهم تاثیر

د جلعوزي سړنۍ حاصلات ۲۴ زره ټنو ته رسيږي

جمعه گل اشرفي

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په هېواد کې د جلعوزيو د ځنگلونو تر ارزونې وروسته په روان کال کې د جلعوزيو له لس تر ۱۲ سلنې زياتوالي خبر ورکوي. د وزارت د چارواکو په خبره د جلعوزيو د ځنگلونو ارزونه بڼې، چې د جلعوزي سړنۍ حاصلات ۲۴ زره ټنو ته رسيږي.

د جلعوزي ځنگلونه د هېواد په نهو ولايتونو «خوست، پکتيا، پکتیکا، ننگرهار، کونړ، لغمان، نورستان، کاپيسا او کابل» کې شتون لري، چې تر دې مهاله يې ۴۴ زره هکتاره ځمکه نيولې ده، چې تېر کال کې د جلعوزيو له يادو ځنگلونو څخه څه باندې ۲۳ زره ټنه محصول تر لاسه شوي دي. خو په روان کال کې دغه شمېره ۲۴ زره ټنو ته رسيږي.

د خوست، پکتيا، پکتیکا، کونړ، لغمان، نورستان او کاپيسا ولايتونه د هغو ولايتونو په ډله کې دي، چې د جلعوزيو ډېر ځنگلونه په کې شتون لري. يواځې د خوست او پکتيا په ولايتونو کې کابو ۴۰ زره کسان په دې برخه کې په کار وبار او د جلعوزيو په راټولولو بوخت دي.

د ولسمشر محمد اشرف غني له خوا، تېر کال د لړم ۱۵ مه د جلعوزي ملي ورځ ونومول شوه. د روان کال د لړم په ۱۵ مه د جلعوزي د ملي ورځې په لمانځغوناه کې ولسمشر د جلعوزي صادراتو ته په شارې سره وويل: «زموږ پټې خزاني نورې پټې نه دي. زموږ دي، رنې دي، مشروع دي او د افغانستان د صادراتو وړ دي.»

جمهوررييس غني د جلعوزيو د ورځې د نمانځنې په مراسمو کې وويل، چې نن د افغانستان ټول ولس د جلعوزيو په ارزښت پوهيږي. جلعوزي يواځې د لويې پکتيا نه دي، بلکه د ټول افغان ولس دي.

جلعوزي، پسته او زعفران د افغانستان مهم صادراتي توکي دي او اوسمهال د نړۍ په ۱۶ هېوادونو کې د جلعوزيو د اخيستو تقاضا شتون لري.

د کرنې وزارت چارواکي وايي، چې افغانستان په کال کې له ۲۳ تر ۳۵ زره ټنه جلعوزيو د توليد وړتيا لري، چې که په اوسنۍ بيه محاسبه شي ۳۵ زره ټنه د کال څه باندې ۱.۴ ميليارډ ډالر جوړوي.

د جلعوزيو او چهارمغزو د توليد د سرچينو د پراختيا په پار د کرنې وزارت هلې ځلې ورځ تر بلې ډېرېږي. د کرنې وزارت له خوا يواځې په روان کال کې د جلعوزيو او چهارمغزو اته زره او ۷۰ هکتاره ځنگلونه احيا شوي. د خوست، پکتيا او پکتیکا په ولايتونو کې د ځنگلولۍ ۱۰۸ ټولنې جوړېدل، پوزر او ۸۰ کورني قوربې جوړېدل، د پکتيا، خوست، او پکتیکا ولايتونو د جلعوزيو د توليدوونکو ټولنو پر گروپونو د جلعوزيو غوټو د راشکولو دوه زره او ۲۲۰ بياتي گانې وېشل، چې دغه بياتي گانې ۲۰ سلنه د جلعوزيو د ضايعاتو مخه نيسي او د جلعوزيو د ځنگلونو د ساتنې په پار درې زره او ۲۴۰ کسانو

ته روزنه ورکول هغه بنسټيزې چارې دي، چې د جلعوزيو د ځنگلونو د ساتنې او د توليد د زياتوالي په پار تر سره شوي دي. دغه راز روان کال په ټول هېواد کې د جلعوزيو ۶.۴ ميليونه نيالگي هم اېښودل کيږي، چې د جلعوزيو د توليد په برخه کې د پام وړ پرمختگ دي.

د جلعوزي صادرات

د جمهور رييس د ځانگړې پاملرنې له کبله، په دې وروستيو کې گاونډيو هېوادونو ته د جلعوزيو د قاچاق مخه نيول شوې ده او دا مهال دغه محصول د هوايي دهليزونو او بندرونو له لارې د افغانستان په نوم د نړۍ بازارونو ته صادريږي. په ۱۳۹۷ یم کال کې افغانستان د هوايي دهليز له لارې د افغانستان په خپل نوم چين ته هم د جلعوزيو صادرونو پيل کړ.

ولسمشر محمد اشرف غني د کابل او چين تر منځ د جلعوزيو د صادراتو هوايي دهليز پرانيست چې تر اوسه يې د ۱۶ زرو ټنو نه ډېرې جلعوزي صادر کړي دي.

د هېواد د سوداگرۍ او صنايعو خونه وايي، له چين سره د هوايي دهليز تر پرانيستل کېدو وروسته دغه هېواد ته د جلعوزيو صادرات ډېر شوي دي.

د دغو چارواکو په خبره، نړيوال بازار کې د يو کيلو جلعوزيو بيه درې سوه ډالرو ته لوړه شوې ده. د يادې خونې چارواکي دغه راز وايي، د چين سربېره په هند، متحده عرب اماراتو او يو شمېر نورو اروپايي هېوادونو کې د جلعوزيو بازار پام وړ ښه شوي دي.

په ۱۳۹۷ یم کال کې له افغانستان څخه بهر ته ۱۶ زره ټنه جلعوزي صادر شوي دي. سرکال چې د جلعوزيو د فصل د راټولولو پيل ده افغانستان توانېدلې ده، چې تر دې دمه ۳۸۱ ټنه جلعوزي بهر ته صادر کړي.

د کرنې وزارت د افغانستان ياد ښه محصول ته د زيان نه رسېدو په پار د جلعوزيو د ډاډمن او معتبر صادرونو په پار د چين سفارت ته ۷۷ شرکتونه ور پېژندلي دي.

دغه راز د صادراتو د معياري کولو په پار په ورستيو کلونو کې قرنطین استيشنونه د فوموگيشن او د صادراتي محصولاتو په سرتيفيکېټونو سمبال شوي دي، چې صادرات د نړۍ په کچه معياري

کوي. د جمهور رييس د تازه حکم په اساس د افغانستان د جلعوزيو، پستي او زعفرانو قاچاق منع دي او موظف امنيتي ځواکونو ته ويل شوي، چې ياد محصولات د قاچاق په وخت کې ضبط او قاچاق وړونکي دي عدلي او قضايي بنسټونو ته ور وپېژني. همدارنگه په حکم کې راغلي که موظفين د جلعوزيو، پستي او زعفرانو محصولاتو د قاچاق د مخنيوي برخه کې غفلت وکړي، د قانون مطابق تر عدلي تعقيب لاندې راځي.

د جلعوزي پروسس

د کرنې وزارت ددې محصول د پروسس، بسته بندي او له ضايعاتو څخه يې د مخنيوي په پار هم پراخ پروگرامونه تر لاس لاندې نيولي دي، چې ددې محصول توليد، پراختيا، پروسس او پلور ته زمينه برابره کړي.

د پروسس په برخه کې د کرنې وزارت د جلعوزيو تر ټولو لويه فابريکه په کابل ولايت کې جوړه کړه. دغه فابريکه د روان زېږديز کال په مارچ مياشت کې د ولسمشر محمد اشرف غني له خوا پرانيستل شوه.

د جلعوزيو د پروسس دغه لويه معياري فابريکه په نړيوالو معيارونو د جلعوزو پروسس کوي او ويل کيږي، چې د سيمې هېوادونو کې ساري نه لري.

دغه فابريکه چين او يوشمېر اروپايي هېوادونو ته د جلعوزيو د صادراتو په پيل سره بشپړ او په کار پيل وکړ. ددې فابريکې ماشينونه د سيمې هېوادونو په کچه ساري نه لري.

په دې فابريکه کې جلعوزي هم د پوستکي سره او هم يې مغز د امريکا او اروپا په معيارونو پروسس کيږي.

دغه فابريکه چې د کابل په صنعتي پارکونو کې شتون لري د پنځه ميليونه ډالرو په پانگوني سره رغول شوې ده. په دې فابريکه کې په ۲۴ ساعتونو کې اته ټنه جلعوزي پروسس او بسته بندي کيږي.

دغه راز په هېواد کې د جلعوزيو د پروسس وړتيا لوړولو په پار ټاکل شوې ده، چې د کرنې وزارت د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې په ملاتړ د خصوصي سکتور لپاره په پکتيا ولايت کې هم د جلعوزي د پروسس يو مرکز جوړ شي.

خو په پراخه کچه اوس هم د جلعوزيو پروسس او بسته بندي په دوديزه توگه تر سره کيږي.

د افغانستان خلکو او دولت ته چې اقتصادي سيستم يې مالي ملاتړ ته اړتيا لري، د وچو مېوو او په ځانگړې توگه د جلعوزيو پروسس او صادرونو اقتصادي ارزښت لري.

مالداران چگونه خودشان حیواناتشان را

معاینه کنند؟

دوکتور عبدالقیب جویا، آمر ترویج و بازاریابی ریاست خدمات مالداران

رهنمایی ساده برای مالداران باسواد و قسماً باسواد

جلد: به چهار طرف حیوان به دقت نظر بیندازید، تا ساحات موی ریخته مشاهده شوند و موی‌های قسمت‌های بالای پشت و یا دم به خاطر موجودیت شپش و یا کنه‌ها مشاهده شود و زخم‌هایی که موجود اند مشاهده شوند.

سر: پندیده‌گی‌ها و یا هم‌سان نبودن هر دو طرف سر حیوان مشاهده شود، لعاب دهن و افرازش بینی دیده شود، افرازش تیره چشم مشاهده و رنگ آن ملاحظه شود،

پلک پایانی چشم، کش شود و طبقه‌ی مخاطی آن، به خاطر موجودیت رنگ خاسف و یا زرد امتحان شود،

دهن حیوان باز ساخته شود و به خاطر موجودیت آفت‌های قسمت‌های داخلی و پایانی لب‌ها و بیره‌ها مشاهده گردد، و اگر زرد باشد، حیوان زردی دارد.

گوش‌های حیوان را به خاطر موجودیت کنه‌ها معاینه کنید.

گردن: بالای گردن حیوان به دقت دست بکشید و حرارت و پندیده‌گی‌های آن را، مخصوصاً در بالای وریدها و مری (در طرف چپ حیوان) معلوم کنید.

جلد بالای گردن را توسط دو انگشت گرفته و کش کنید.

موها به خاطر ریزش و موجودیت کنه و شپش‌ها مشاهده شود و از قسمت‌هایی که مو رفته است ملاحظه شود، قاعده گردن در پیش روی شانها به خاطر غدوات لمفاوی لمس شود.

صدر: تعداد تنفس حیوان را معلوم و ببینید که بسیار تیز است یا مشکلات در آن وجود دارد، در شکسته‌گی قبرغه‌ها پندیده‌گی‌هایی مشاهده و لمس کرده شوند

و در صورت داشتن ستاتسکوپ صدای شش‌ها شنیده شود.

پاهای پیش رو: با دست تمام ساق‌های پا لمس شود، پندیده‌گی‌ها و حرارت آن روشن شود، مخصوصاً (در بالای مفاصل) پا بلند کرده شده و کف آن به شمول پنجه‌های آن (شنگل) معاینه شود در صورتی که حیوان لنگش داشته باشد، دقیق معاینه گردد.

بطن: دست خویش را به طرف چپ کنار بالای شکم در زیر قبرغه آخر گاو، گوسفند و بز فشار بدهید و شکمبه و محتویات آن را لمس کنید تا معلوم شود که محتویات آن بسیار سخت است و یا بسیار گازی است بعد از آن، کف دست‌تان را به عین جا برای حد اقل یک دقیقه بگذارید تا از حرکات رومن واقف شوید و در صورت داشتن حرکاتی، چنین معنا می‌دهد که رومن فعال است.

در عقب حیوان ایستاده شده و هر دو پهلوی آن را مشاهده کنید، که یک‌سان است یا نه؟ اگر کدام پندیده‌گی موجود باشد، آیا طرف چپ

• حیوان نمی‌تواند خوراک بخورد و یا در وقت جویدن از کنج دهن بیرون می‌شود.

• لعاب دهن به شکل رشته‌مانند از دهن جاری می‌باشد.

• در بعضی حالات مواد خوراکی‌اش از بینی‌اش خارج می‌شود.

– اگر مشکل در شکمبه باشد:

• حیوان نشخوار نمی‌کند،

• آروغ نمی‌زند،

• شکمش پندیده و سخت می‌باشد، بیش‌تر

طرف چپ، چون شکمبه قرار دارد.

• حیوان ناآرام می‌باشد.

– هر گاه مشکل در روده‌ها باشد:

• ممکن حیوان قبض و یا اسهال باشد.

• شکم درد موجود بوده و پای خود را به زمین می‌زند.

– هر گاه مشکل در جگر حیوان باشد:

• حیوان ضعیف و پریشان به نظر می‌رسد.

• غشای مخاطی چشم و دهن زردرنگ یا سفید کامل دیده می‌شود.

• ممکن حیوان اسهال داشته باشد.

– مشکل در گرده حیوان مریض باشد،

• علایم ذیل را می‌توان دید:

• شاید حیوان نتواند ادرار (پیشاب) کند.

• در جریان ادرار نمودن درد احساس کند.

• ممکن حیوان کم‌کم ادرار کند.

– هر گاه مشکل در سیستم تناسلی

حیوان نر باشد:

• حیوان نر حیوان ماده را نمی‌تواند باردار

(حامله) کند.

• خصیه‌ها ممکن درد داشته باشند و یا اندازه‌شان

مساوی نباشد.

• ممکن آله تذکیر و پوست آن غیر نورمال دیده

شود.

– هر گاه مشکل در سیستم تناسلی

حیوان ماده باشد تغییرات ذیل را

می‌توان دید:

• ممکن حیوان ماده حامله نشود؛

• اگر حامله باشد ممکن سقط جنین رخ بدهد؛

• ممکن چوپه بسیار ضعیف به دنیا بیاورد؛

• ممکن مشکلات زایمان داشته باشد.

– هر گاه مشکلات در پستان حیوان

باشد، تغییرات ذیل را می‌توان دید:

• شاید پستان حیوان پندیده‌گی داشته باشد.

• شاید پستان حیوان گرم و سرخ‌رنگ به نظر

برسد.

• ممکن پستان درد داشته باشد.

• ممکن شیر حیوان تیره بوده و درشت دیده

شود.

• ممکن شیر آب‌گین باشد.

• غدوات لمفاوی پندیده و گرم می‌باشد.

مالداران محترم: بعد از این که حیوان/حیوانات‌تان

را معاینه ظاهری کردید، اعراض و علایم را

دریافتید و شناسایی کردید که کدام عضو

مشکلات ظاهری دارد، مشکل را طور عاجل به

نزدیک‌ترین کلینک صحت حیوانی و یا به داکتر

وترنر ساحه ولسوالی برسانید تا درمان آن در وقت

معینش صورت بگیرد و شما متضرر نشوید.

• ممکن یکی از پاهای حیوان به صورت غیرمعمولی قات باشد.

• یکی از پاهای حیوان ممکن پندیده، گرم و یا سرد بوده که توسط لمس نمودن به آسانی درک می‌گردد.

۳. هر گاه دماغ (مغز) و رشته‌های عصبی مشکلات داشته باشد:

• حیوان برخاستن نمی‌تواند و نیز نمی‌تواند از پاهایش استفاده کند.

• حیوان به شکل دایره‌ای حرکت می‌کند.

• حیوان دید نداشته و غیر ارادی به هر طرف حرکت می‌کند.

• ممکن حیوان خیلی آرام، بی‌حس و بی‌هوش باشد.

• حیوان ممکن هیچانی بوده و حمله‌ور باشد.

۴. هر گاه حیوان مشکلات تنفسی داشته باشد، تغییرات ذیل را می‌توان دید:

• ممکن حیوان به مشکل تنفس کند،

• ممکن حیوان زود زود و یا آهسته آهسته نفس بکشد.

• هر گاه حیوان در راه رفتن از گله پس بماند.

• در هنگام تنفس شکم به بالا و پایین حرکت می‌کند.

• اطراف سوراخ‌های بینی افرازش مخاطی دیده می‌شود.

۵. هر گاه در سیستم دوران خون مشکل داشته باشد، تغییرات ذیل را می‌توان دید:

• حیوان ضعیف بوده از گله پس می‌ماند.

• حیوان کار کرده نمی‌تواند و یا هم زود مانده می‌شود.

• غشای مخاطی چشم و دهنش زرد رنگ دیده می‌شود (به طور نورمال سرخ‌رنگ است).

• رنگ ادرار حیوان زرد یا مایل به نسواری می‌باشد،

۶. هرگاه مشکل در سیستم هضمی باشد، تغییرات ذیل را می‌توان دید:

– اگر مشکل در دهن باشد، در این صورت:

حیوان پندیده‌گی دارد؟ (تیم‌پانی) و هم‌چنان مشاهده کنید که پندیده‌گی به طرف راست است یا هر دو طرف؟ و یا این که پندیده‌گی به طرف بالای شکم است یا پایین و یا چهار طرف آن؟

در حیوانات مؤنث پستان‌ها معاینه شود و مساوی بودن، حرارت، بی‌رنگ شدن جلد و پندیده‌گی آن لمس شود.

در حیوانات مذکر پوش قضیب و خصیه‌ها به خاطر دریافت حرارت و پندیده‌گی‌ها معاینه شود. **پاهای عقبی:** معاینات پاهای عقبی عیناً مانند پاهای پیش روی است. در گاوها مشکل است تا پاهای عقبی حیوان بالا کرده شود زیرا حیوان چپه می‌شود اما فقط در صورتی که صاحب حیوان از لنگش پاهای عقبی حیوانش شکایت داشته باشد، می‌توان پاهای عقبی را بالا و معاینه کرد.

شناخت اعراض و علایم مختلف امراض و ارتباط آن با بدن حیوان:

۱. زمانی که جلد حیوان مشکل داشته باشد، تغییرات ذیل را می‌توان دید:

• پراکنده‌گی و ریزش مو، تکیدن و کم‌شدن پشم،

• خارش جلدی و مالش حیوان به اجسام سخت مانند درخت، سنگ، دیوار و غیره

• و مرطوب بودن و سرخ رنگ بودن جلد،

• زخم، شاریده‌گی، ترکیده‌گی و پوستک شدن جلد.

۲. وقتی که عضلات و استخوان‌های بدن مشکلات داشته باشد:

• در وقت برخاستن حیوان از زمین مشکل می‌داشته باشد.

• در اثنای جویدن در حرکات الاش و سرحیوان مشکلات دیده می‌شود.

• حیوان خیلی ضعیف به نظر می‌رسد.

• وقتی که حیوان حرکت می‌کند یا به چیزی به تماس شود احساس درد می‌کند.

• یکی از پاهایش را بلند می‌گیرد.

MAIL Held GI Consultation Workshop

Translated by: Azizullah Popal

The Ministry of Agriculture, Irrigation, and Livestock (MAIL), and the United Nations Food and Agriculture Organization (FAO) launched the establishment of Afghanistan's first Geographical Indication (GI) System today.

The workshop was attended by officials of MAIL, Ministry of Commerce and Industries, European Union, and FAO.

The project will allow the Afghan government to set up a national GI system, which will help increase the income of the smallholder producers and agribusinesses in the prioritized and global markets.

Geographical Indication (GI) in Afghanistan begin on the top three crops such as Khoστ's Pine nuts, Herat's saffron, and Kandahar's pomegranates and in the near future will indicate other products such as pistachio, raisin, dried apricot, almond and carpet.

Mahbobullah Nang, technical deputy minister for agriculture, irrigation, and livestock at MAIL, said that the system helps to indicate a product produced in different areas of Afghanistan and export it aboard under Afghanistan's mark

Mahbobullah Nang, technical deputy minister for agriculture, irrigation, and livestock at MAIL, said that the system helps to indicate a product produced in different areas of Afghanistan and export it aboard under Afghanistan's mark and brand.

and brand.

Meanwhile Andreas Fischer Brancol, deputy head of EU delegation in Afghanistan, said that the aim of the project is marketing and supporting quality Afghan products, adding that the system allow the products originating from a specific town, country or region.

Mr. Rajendra Aryal, FAO representative in Afghanistan, also said that the system is a tool for value

addition and helps farmers earn much profit.

Geographical Indication (GI) is an intellectual property right allowing to protect a name or sign used to identify products originating from a specific geographical locations or origin where a specific quality, reputation, or other characteristics of these products are essentially linked to their origin.

Durrani Meets Helmand Governor, Discusses Horticulture Development

Nasir Ahmad Durrani, minister of agriculture, irrigation, and livestock, met with Mohammad Yasin Khan, Helmand governor, in his office today. Helmand governor thanked the Ministry of Agriculture for its attention to agriculture and horticulture in the province and said that the problems of the agriculture sector in the province had been addressed.

The governor said that the crops have increased in the province, adding, "Our crops have increased by 30 percent in the wheat sector and by 15 percent in fruit production."

The governor of Helmand also called on the Ministry of Agriculture to focus on the development of horticulture and livestock and to focus on building a cold storage facility in the province. Agriculture Minister Nasir Ahmad Durrani promised more cooperation for the development of horticulture in the province, saying that more work would be done on forest development in the province in 2020 (1399 Solar Year).

Agriculture minister also said one of the cold storage facility, which is planned to be built in the country, will be built in Helmand province.

د بزرگرانو د اړیکو مرکز

گرانو بزرگرانو؛

له ۱۵۰ وړیا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کرنې له کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسوته ځواب درکړل شي.

۱۵۰

